

Јапан тренутно води два територијална спора, са Кином и Русијом. Када је у питању Кина, Токио је откупио острва, која Јапанци називају Сенкаку, док су Кинези откупили Диаоју септембра прошле године од приватног власника. Кина и Јапан око ових острва воде вишедеценијски спор, који је кулминирао када је јапанска држава откупила острва која Кинези сматрају својим. Острва су ненасељена, али су зато воде око њих богате нафтом и гасом. Кинези се оштро противе потезу Јапана, што је довело до масовних демонстрација у Пекингу. Смањена је трговинска сарадња између две земље, а у Кини су избили и протести са захтевом да се бојкотује јапанска роба. Такође, смањена је и продаја јапанских аутомобила у Кини. Јапан је, с друге стране, значајно смањио извоз робе у Кину.

Међутим, последице овог сукоба нису само економске. Две земље се практично налазе на ивици војног конфликта. Аналитичари већ дуго упозоравају на могућност војног сукоба који би имао несагледиве последице. Веома често долази до „блиских“ сусрета бродова кинеске и јапанске морнарице. Један од најозбиљнијих инцидента догодио се када је кинеска фрегата наводно укључила радар за навођење ракета према јапанском разарачу. Јапански премијер Шинзо Абе затражио је у петак извињење Пекинга и признање да је кинеска фрегата усмерила радар ка јапанском разарачу у међународним водама. Захтев је уследио непосредно пошто је кинеско министарство одбране негирало да је радарски систем био усмерен и закључан на јапански разарач, при чему су оптужили Токио да подстиче фаму о “кинеској опасности”. [\[1\]](#)

Недавно је у близини поменутих спорних острва избио и инцидент у који су били укључени борбени авиони два ратна ваздухопловства. Јапан је у регион упутио авионе за надгледање типа Е-767 и Е-2Ц како би могао да прати кретање кинеских борбених авиона. [\[2\]](#) У поменути инцидент били су укључени најсавременији кинески ловци типа Ј-10 и морнарички авион ЈХ-7. Јапан је у сусрет кинеским ловцима одмах подигао своје најсавременије ловце типа Ф-15Ј америчке производње, након чега су се кинески авиони повукли. „Они нису повредили ваздушни простор изнад спорних острва, али су летели унутар онога што Токио назива одбрамбеном идентификационом зоном”, наведено је у извештају. [\[3\]](#)

Кина је у међувремену постигла договор са Русијом око куповине линије за производњу бомбардера ТУ-22М3 по цени од милијарду и по долара. Ти авиони би требало да буду укључени у састав кинеске ратне морнарице, где ће добити ознаку Х-10. Ови авиони би били укључени у мисије ниског лета изнад нивоа мора, тако да би избегли радарске снопове са противничких бродова. Морнарички бомбардери Х-10 би Кини омогућили да напада америчке или јапанске површинске ратне бродове. Договор са Русијом укључује прву набавку од 12 летелица и другу набавку од 24 авиона. Међутим, уколико Кина, као што је раније увек и чинила, усвоји технологију производње авиона, у чему ће јој наравно помоћи куповина читаве производне линије, она ће у свом инвентару ускоро имати много више од 36 летелица поменутог типа. [\[4\]](#)

Други територијални спор Јапан води са Русијом око Курилских острва која се налазе северно од најсевернијег јапанског острва Хокаидо. Територијални спор са Русијом око Курилских острва потиче из периода одмах након потписивања јапанске капитулације у Другом светском рату. Наиме, бивши Совјетски Савез је 18. августа 1945. године, три дана након што је објављена капитулација Јапана, припојио ова острва. Због овог спора Русија и Јапан нису потписали мировни споразум чак 65 година. Након распада Совјетског Савеза 1991. године обновљени су преговори око ових острва, али још увек нису дали резултат.

Јапан као америчка предстража према Кини и Русији

Пише: Владимир Јевтић
уторак, 12 фебруар 2013 10:30

